

ZAHÁRIA COVACEF
(5 iunie 1942 – 23 august 2014)

S-a stins după o suferință tot mai grea, care a durat aproape doi ani, timp în care a continuat, totuși, să lucreze.

În anul 2007, „Pontica” o aniversa pentru 65 de ani de viață și 40 de ani de activitate în și pentru MINAC. Activitate pe care a continuat-o și după pensionarea forțată din anul 2004.

Privind lista de lucrări publicată de colegul Gheorghe Papuc în omagiul din „Pontica” XL/2007, p. 651–657, se constată, încercând o raportare, un număr egal de apariții științifice privind arta greco-romană și arheologia: câte (la acea dată) 45 pentru fiecare, în țară și străinătate, între 1970 și până de curând. Din prima categorie, pe lângă numeroasele studii, se remarcă volumul *Arta sculpturală în Dobrogea romană, sec. I–III p.Chr.*, Cluj–Napoca, 2002 și cel monumental, *Sculptura antică din expoziția de bază a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța*, Editura Mega, Cluj–Napoca, 2011. Cu acestea toate, Zahária Covacef rămâne cel mai important istoric de artă romană dintr-o regiune care depășește granițele actuale ale țării.

Cum rezultă de mai sus, a avut și o activitate arheologică bogată, cu participare activă la cercetările de salvare de la Constanța, Mangalia, Agigea, Canalul Dunăre–Marea Neagră ș.a. și la cercetări sistematice, precum cele de la

Sacidava, Tropaeum Traiani, castrul roman de la Buciumi, Capidava. Acolo, din 1973, a mers în fiecare an și, din 1975, i s-a încredințat responsabilitatea sectorului de est. În anii care au urmat, rezultatele pe care le-a obținut au fost deosebite calitativ, cu observații stratigrafice extrem de importante.

Așadar, un mare istoric de artă romană și un mare arheolog. Această activitate intensă n-a împiedicat-o pe Zizi, cum îi spuneau cei apropiați, să fie o mamă deosebită și o soție exemplară. În cazul din urmă, este de remarcat sprijinul acordat lui Petre Covacef, soțul ei, un inginer de mare valoare, în cercetarea și interpretarea istorică a tehnicii din epoca modernă și contemporană la Constanța și în Dobrogea. Publicațiile pe care le-a realizat în ultimii ani rămân demne de toată atenția și vom reveni cu alt prilej asupra lor. În 4 februarie 2015, Petre Covacef s-a dus lângă soția sa.

De adăugat aici și colegialitatea și, totodată, atitudinea aproape maternă față de cei tineri cu care a colaborat.

Dumnezeu s-o odihnească în pace!

Alexandru Barnea *

* Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București; e-mail: alex.barnea13@gmail.com